

การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยง

Preventions of Undesirable Behavior of Lower Secondary School Students as Exposed to Risky Conditions

ไทรรัตน์ เอี่ยมพันธ์ และ ประkob คุณารักษ์

Trirat Iampan and Prakob Kunarak

หลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย

Doctor of Education Program, Eastern Asia University

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์(1) เพื่อแสดงให้เห็นสภาพเกี่ยวกับปัจจัยและสภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และ (3) เพื่อได้แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากระบบช่วยเหลือนักเรียน โดยในขั้นแรกเป็นการค้นคว้าวิจัยทางแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีเนื้อหา ดังนี้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมพัฒนาการและพฤติกรรมวัยรุ่น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนักเรียนวัยรุ่น ลักษณะและการก่อเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ขึ้นต่อมาเป็นการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ วิเคราะห์ด้วย Multiple Regression Analysis โดยกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่ไม่ผ่านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใน โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนสตรีวิทยา 2 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา 2 จำนวน 400 คน วิเคราะห์ได้ว่าปัจจัยเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชน และสื่อมวลชนมีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน เมื่อได้ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ผนวกกับการค้นคว้าวิจัยทางแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงกลายมาเป็นแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยแนวทางการป้องกันมีอยู่ด้วยกันสองส่วนคือทาง โรงเรียน และทางครอบครัว โดยภารกิจหลักของโรงเรียน กำกับดูแลในเรื่องปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านสื่อ และปัจจัยด้านโรงเรียน ภารกิจหลักของครอบครัวกำกับดูแลในเรื่องปัจจัยด้านตนเอง ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน และปัจจัยด้านสื่อ หากจะให้แนวทางการป้องกันดำเนินไปได้ด้วยดีควรที่จะอาศัยความร่วมมือจากทั้งสองฝ่ายอย่างใกล้ชิดโดยการถ่ายทอด หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

คำสำคัญ: การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์, นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น, กลุ่มเสี่ยง

Abstract

The objectives of this research were (1) to demonstrate the factors influencing undesirable behavior (2) To study the relationship between factors and undesirable behavior (3) to study the guidelines for prevention and modification of undesirable behavior. This research was conducted by using two steps. The first step was to study concept, theories, and related research consisting of basic understanding of behavior development and youth behavior, the factors which influence young learner's behaviors, characteristics and causes of undesirable behaviors, and undesirable behavior prevention. The second step was a survey that was carried out with a population

of 400 junior high school students with undesirable behaviors and who were at risk from Samsen Wittayalai School, Satriwithaya 2 School, Nawamintharachinuthit Satriwithaya 2. The data were analyzed using multiple regression analysis. The research findings indicated that the factors concerning family, friends, school, community, and media influence the undesirable behaviors of Junior High School students. The results also demonstrated that two factors for prevention of undesirable behavior were school and family. The school must supervise the factors of friends, media, and school. The other part was for the family to pay attention to the factors of community, family, friends, and media. Based on these findings, the undesirable behavior prevention could be changed by collaborating between the two parties, school and family, that must work closely together in sharing and exchanging useful information.

Keywords: undesirable behaviors, lower secondary school students, exposed to risky conditions

บทนำ

ปัจจุบันสถานการณ์ของสังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากผลของปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ การขาดความสมดุลในกระบวนการพัฒนาปัญหาวิกฤตของประเทศไทยที่กำลังเกิดขึ้นในด้านสังคม วัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง หลาย ๆ สาเหตุมาจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศหรือกระแสโลกาภิวัตน์ตามลักษณะของโลกยุคการสื่อสารอย่างไร้พรมแดนในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า นอกจากจะนำมาซึ่งข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศแล้ว ยังมีส่วนหนึ่งที่น่ามาซึ่งปัญหาทางสังคมและวัฒนธรรมนานัปการ อันเป็นผลพวงสืบเนื่องมาจากทิศทางการพัฒนาประเทศในอดีต ที่มุ่งเน้นจะพัฒนาสังคมไทยไปสู่ความทันสมัยตามอย่างชาติตะวันตก ละทิ้งวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่นและภาคเกษตรกรรมซึ่งเป็นรากฐานของสังคมไทยมาสู่การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรมไทยเกิดค่านิยมใหม่ ๆ ที่นำไปสู่การเบี่ยงเบนทางพฤติกรรมที่ผิดงาม โครงสร้างทางสังคมเปลี่ยนแปลง ผู้คนห่างไกลจากชนบทเข้าสู่เมืองทำให้เกิดช่องว่างระหว่างเมืองกับชนบทมากขึ้น ครอบครัว มีขนาดเล็กลง และอ่อนไหวมากขึ้น ชุมชนอ่อนแอลง สังคมมีความซับซ้อนมากขึ้น เกิดปัญหาอาชญากรรมและปัญหาทางสังคมมากยิ่งขึ้น จนอาจสรุปได้ว่าสังคมไทยกำลังดำเนินไปในทิศทางที่น่าเป็นห่วง (Cultural Surveillance Centre, 2010)

ความรุนแรงในเด็กวัยรุ่นในสังคมปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้น และทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ดังเราจะเห็นเป็นข่าวที่ปรากฏอยู่ตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไป เช่น เด็กนักเรียนอาชีวะยกพวกตีกัน เด็กวัยรุ่นใช้ปืนยิงคู่อริ และยิงตัวตาย กลุ่มเด็กวัยรุ่นรุมข่มขืนเด็กผู้หญิง ฯลฯ มีการใช้อาวุธที่รุนแรงและอันตราย เช่น มีด ปืน วัตถุระเบิดความรุนแรงในเด็กวัยรุ่นนำไปสู่สาเหตุการตายในเด็กวัยรุ่นมีจำนวนมากขึ้น นอกจากสาเหตุจากอุบัติเหตุจากยานยนต์ที่เคยเป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่ง เด็กวัยรุ่นเป็นช่วงระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ วุฒิภาวะทางด้านอารมณ์ การปรับตัวเข้าอยู่ในสังคมที่สำคัญโดยธรรมชาติของเด็กวัยรุ่น เป็นช่วงระยะเวลาแห่งการเรียนรู้หาประสบการณ์ อยากรองสิ่งแปลกใหม่และทำในสิ่งที่ท้าทาย โดยมีความรู้สึกว่าตนเองไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือนหลายสิ่งหลายอย่างที่เกิดกับคนอื่นจะไม่เกิดกับตนเองและไม่คำนึงผลที่จะเกิดตามมาในอนาคต ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ ในวัยรุ่นมากมาย ความเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองทั้งในประเทศและในระดับสากลยังส่งผลให้เกิดความท้าทายใหม่ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยอย่างไม่หยุดยั้งโดยภาพรวม เด็กและเยาวชนไทยยังต้องเผชิญกับปัญหาความมั่นคงในการดำรงชีวิต รวมถึงการขาดการเลี้ยงดูที่เหมาะสมจากพ่อแม่ กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

และเศรษฐกิจที่ขาดความสมดุล การขาดการถ่วงถ่วง การเลือกรับสื่อและสิ่งเร้าจากภายนอก เมื่อประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางครอบครัว จึงส่งผลให้เด็กไทย ตกอยู่ในสถานะที่เปราะบางและต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ (Jamkatuk, V. (1998)

จากการศึกษาค้นคว้าจะเห็นได้ว่า การที่เทคโนโลยี มีความเจริญสูงมากขึ้น หรือความเจริญทางด้านวัตถุสูงมากขึ้น แต่ในทางตรงข้ามปัญหาเกี่ยวกับเยาวชนกลับทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นทั้งการก่ออาชญากรรม การข่มขืน

ตาราง 1

จำนวนคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี โดยสถานพินิจทั่วประเทศจำแนกตามระดับการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552-2556

ระดับการศึกษา	ปี พ.ศ.				
	2552	2553	2554	2555	2556
รวม	46,371	44,057	35,049	34,276	36,763
ไม่เคยได้รับการศึกษา	2,039	1,874	133	1,047	344
ประถมศึกษา	13,794	13,051	5,040	9,946	8,764
มัธยมศึกษาตอนต้น	18,403	17,468	19,558	15,212	18,621
มัธยมศึกษาตอนปลายและสูงกว่า	9,336	8,927	10,220	7,951	8,381
อื่นๆ	2,798	2,737	98	120	653

หน่วย: คดี

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น และสภาพทางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต ความเป็นโลกาภิวัตน์ สื่อสารมวลชนมีอิทธิพลมากขึ้นความสัมพันธ์ในครอบครัวแตกต่างจากในอดีตอาจเนื่องด้วยสภาพทางเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันกันสูงขึ้นความสัมพันธ์กันในชุมชนค่อนข้างมีความห่างเหินมีความเป็นปัจเจกบุคคลมากยิ่งขึ้น ประกอบกับเทคโนโลยี และวัฒนธรรมจากต่างประเทศทำให้พฤติกรรมของคนในสังคมแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะกับเยาวชน พฤติกรรมที่ควรระวังป้องกันก็คือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในเยาวชน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิดสูงขึ้น การที่จะป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ควรที่จะศึกษาถึงเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยง

การละเมิดทางเพศ การก่อวินาศกรรมทำร้ายร่างกาย หากย้อนดูการกระทำความผิด ห้าปีย้อนหลังโดยแยกตามระดับการศึกษาแล้วจะเห็นได้ว่าการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน จะอยู่ในช่วงของระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมี แนวโน้มทางสถิติและความรุนแรงที่สูงขึ้น ปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่จะเป็นกำลังหลักของชาติต่อไปในอนาคตซึ่งตรงกับข้อมูลของกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อแสดงให้เห็นสภาพเกี่ยวกับปัจจัยและสภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง
3. เพื่อได้แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมไม่พึงประสงค์นักเรียนกลุ่มเสี่ยง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เป็นสิ่งที่นักคิดรวมถึงนักวิชาการต่างๆ ได้ให้ความหมายและสาเหตุการเกิดพฤติกรรมเหล่านี้ไว้มากมายตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังเช่น แนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม(positive school)

โดย ลอมโบรโซ ได้ให้ความหมายไว้ว่าผู้มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์คือ ผู้ที่ถูกสภาพแวดล้อม และปัจจัยต่างๆ บีบบังคับ และสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนคือ ตัวเอง ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชน เศรษฐกิจ และสื่อมวลชน (Lombroso, 2006) นอกจากนี้ ชัตเตอร์แลนดี้ชี้ให้เห็นว่า ความถี่ ลำดับความสำคัญ ระยะเวลา และความเข้มข้น ของการติดต่อกับใครก็ตามจะมีผลอย่างสำคัญที่จะทำให้พฤติกรรมของปัจเจกบุคคลอาจเบี่ยงเบนหรือไม่เบี่ยงเบนตามกลุ่มคนที่เขาติดต่อกี่ยวข้องด้วย (Sutherland, 1978) และถ้ามองในมุมของทฤษฎีทางชีววิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยนักวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะนักชีววิทยามีความเชื่อว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางชีววิทยาอันได้แก่ ลักษณะรูปร่าง และแบบแผนของโครโมโซม และในส่วนของนักสังคมวิทยาอธิบายถึงสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนว่าเป็นผลของการขัดเกลาทางสังคมที่ไม่ถูกต้อง พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลจากการที่คนอื่นประทับตราความเบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นั่นเอง ปฏิกริยาของคนอื่นจึงมีความสำคัญยิ่งกว่าตัวพฤติกรรมเอง ยิ่งกว่านั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการประทับตรามากได้แก่กลุ่มที่มีอำนาจ เพราะกลุ่มนี้เป็นผู้สร้างกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ขึ้นมาบังคับใช้กับสมาชิกในสังคม และเป็นผู้ที่คอยชี้ว่าใครคือผู้กระทำความผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนซึ่งผู้ที่ถูกประทับตรามากได้แก่ กลุ่มคนที่ไม่มียอำนาจ (Adewatanasit, J., et al., 2000) ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากแนวคิดต่าง ๆ นี้ผู้วิจัยจึงสนใจเลือกศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียนเป็นหลักประกอบด้วยตัวเอง ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชน เศรษฐกิจ และสื่อมวลชน

สรุปแนวคิดทฤษฎีที่ใช้เป็นหลักในการวิจัยครั้งนี้คือแนวคิดของลอมโบรโซ (Lombroso, 2006) ที่ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบน โดยเลือกมาศึกษา

เจ็ดประการคือ ตัวเอง ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน ชุมชน เศรษฐกิจ และสื่อมวลชน เป็นหลักในการวิจัยนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะทางประชากรมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมัธยมศึกษาตอนต้น

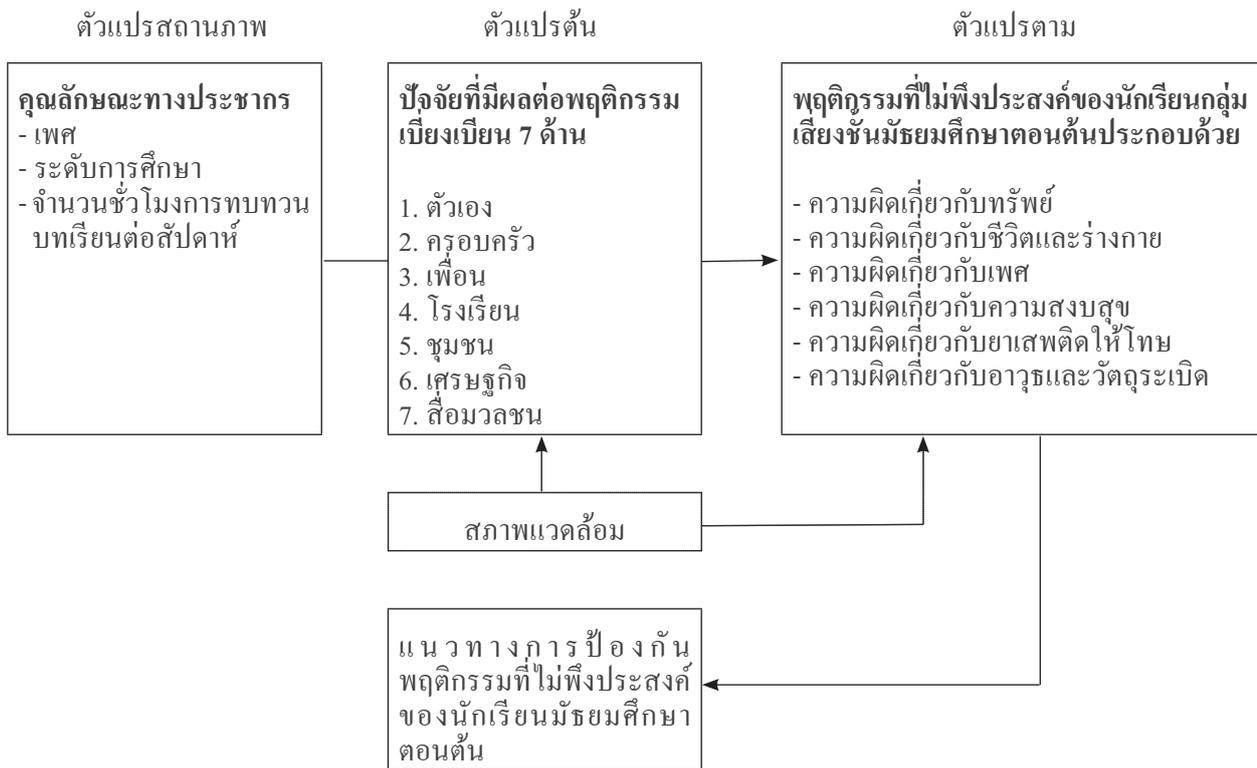
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาตัวแปรสามตัวด้วยกันคือ ตัวแปรสถานภาพ ตัวแปรต้น และตัวแปรตามเพื่อให้ได้แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตัวแปรสถานภาพประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนชั่วโมงการทบทวนบทเรียนต่อสัปดาห์

ตัวแปรต้น ที่ทำการศึกษาคือปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ เจ็ดด้านด้วยกันคือปัจจัยเกี่ยวกับตัวเอง ปัจจัยเกี่ยวกับครอบครัว ปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อน ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ปัจจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจ และปัจจัยเกี่ยวกับสื่อมวลชน

ตัวแปรตาม ที่ศึกษาคือพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอันประกอบด้วยความคิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความคิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ความคิดเกี่ยวกับเพศ ความคิดเกี่ยวกับยาเสพติด ไร้โทษ ความคิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิดดังภาพที่ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยไว้สี่ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรม พัฒนาการ และพฤติกรรมวัยรุ่น ลักษณะและการก่อกำเนิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย นั่นคือการจัดทำแบบสอบถาม โดยเริ่มตั้งแต่เตรียมการ ออกแบบสอบถาม นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จนถึงการพัฒนาให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากหน่วยตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการสร้าง แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 เป็นพื้นฐานในการจัดทำแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ พร้อมกับศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่โรงเรียน

ใช้อยู่ในปัจจุบัน ศึกษาถึงข้อดีข้อเสียของแนวทางที่ใช้ในปัจจุบันและนำแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่กำหนดขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ ชำนาญการพิเศษ ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์ และข้อสังเกตเพื่อนำไปปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้หน่วยประชากรเป็นนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในปีการศึกษา 2558 โดยในปีการศึกษา 2558 มีจำนวนนักเรียนในกรุงเทพมหานครในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 129,132 คน และจำนวนสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 119 โรงเรียน

ใช้การเลือกในแบบเจาะจง (purposive sampling) หมายถึง การเลือกตัวอย่างโดยใช้หลักและเหตุผลและเกณฑ์กลางๆ เลือกตัวอย่างที่เป็นตัวแทนประชากรตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม และตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยในที่นี้ได้เลือกตัวอย่างจากโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ขึ้นไป ซึ่งมีปัญหาในเรื่องพฤติกรรมของนักเรียนมากและซับซ้อน โดยเชื่อว่าผลที่ได้จากการวิจัยจากโรงเรียนตัวอย่างที่เลือกมีลักษณะที่จะไปใช้ได้กับ โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไปได้ใกล้เคียงกัน การวิจัยนี้จึงได้พิจารณาเลือกโรงเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวมาศึกษาจำนวนสามโรงเรียนเพื่อใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย โรงเรียนสตรีวิทยา 2 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา 2 โดยแต่ละโรงเรียนใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น Stratified Random Sampling จากนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนตัวอย่าง โดยมีเหตุผลในการเลือกทั้งสามโรงเรียนเป็นตัวแทนเพราะทั้งสามโรงเรียนอยู่ภายใต้มาตรฐานและกฎเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการและเงื่อนไขการดำเนินงานของโรงเรียนเช่นเดียวกับโรงเรียนอื่นทั่วประเทศ แต่จะมีข้อแตกต่างจากโรงเรียนอื่นในส่วนที่สภาวะแวดล้อมของเด็กและโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน โดยการวิจัยทั้งส่วนที่หนึ่ง ส่วนที่เป็นปัจจัยให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ใช้ตัวอย่างนักเรียน จำนวน 400 คน จากนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนตัวอย่าง โดยใช้ตัวแทนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงคือนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่เป็นปัจจัยให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ สอบถามนักเรียนที่เลือกเป็นตัวอย่างเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เจ็ดประการ ประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวเอง ปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว ปัจจัยที่เกี่ยวกับเพื่อน ปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวกับชุมชน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องเศรษฐกิจ ปัจจัยที่เกี่ยวกับสื่อมวลชน โดยเริ่มจากการสร้างแบบสอบถามประกอบไปด้วยสี่ตอน ตอนที่หนึ่ง เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยประเภทต่างๆที่มีผล

ต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยเป็นคำถามเลือกตอบวัดค่าตัวแปรแบบ Interval Scale และ Rubric Scale มีจำนวนทั้งหมด 18 ข้อ โดยข้อ 1-4 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับตัวเอง ข้อ 5-7 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว ข้อ 8-11 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ข้อ 12-13 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับชุมชน ข้อ 14 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับเพื่อน ข้อ 15-16 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องเศรษฐกิจและข้อ 17-18 เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน ตอนที่สามเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยในขั้นตอนนี้มีการวัดค่าตัวแปรของพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แต่ละพฤติกรรมแบบ Interval Scale เช่นเดียวกันกับการวัดค่าตัวแปรปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งทั้งสองตอนเป็นตัวแปรต่อเนื่องและตอนที่สี่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากนั้นนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวนห้าคน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากการทบทวนเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปให้พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (wording) และให้มีความถูกต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence--IOC) จนพัฒนาให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูลจากหน่วยตัวอย่างและในส่วนที่สองเกี่ยวกับแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งการดำเนินการสร้างแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ จะนำผลที่ได้จากส่วนที่ 1 เป็นพื้นฐานในการจัดทำแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์พร้อมกับศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่โรงเรียนใช้อยู่ในปัจจุบัน ศึกษาถึงข้อดีข้อเสียของระบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและนำแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่กำหนดขึ้นไปโดยขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ ข้าราชการพิเศษซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานพฤติกรรมของนักเรียนจำนวน 40 คน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์ และขอข้อสังเกต โดยใช้ค่าสถิติร้อยละ เพื่อนำไปปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและความเหมาะสมยิ่งขึ้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ส่วนที่หนึ่งเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่สอบถามจากนักเรียนในโรงเรียนสามโรงเรียนเพื่อใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย โรงเรียนสตรีวิทยา 2 ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา 2 โดยใช้ตัวแทนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงคือนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของแต่ละโรงเรียนจำนวน 134 คน 133 คน และ 133 คน ตามลำดับรวม 400 คนเก็บข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม 2558

ส่วนที่สองเก็บข้อมูลจากแบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญ ชำนาญการพิเศษซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานพฤติกรรมของนักเรียน ในช่วงเดือนเมษายน – พฤษภาคม 2559 จำนวน 40 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอตามคำถามวิจัย รวมถึงสรุปผลตามเนื้อหา โดยมีวิธีการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ปัจจัยประเภทต่างๆมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อการเกิดการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนหรือไม่ เพื่อดูว่าปัจจัยที่ศึกษาใดสัมพันธ์กับการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยส่วนของข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ ใช้การวิเคราะห์โดยแสดงค่าร้อยละแสดงจำนวนและฐานนิยมในการสรุปผล ในส่วนของข้อคำถาม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในส่วนของการพิจารณาปัจจัยประเภทต่างๆที่เสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ใช้การวิเคราะห์ด้วย Multiple Regression Analysis ทั้งนี้ เพราะพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนแต่ละเรื่องเป็นอิสระต่อกันและผู้วิจัยต้องการทราบสาเหตุปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเป็นรายข้อโดยใช้ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 เป็นเกณฑ์การพิจารณา และนำเสนอออกมาในรูปแบบ

ของตารางด้วยค่า Sig

2. นำแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ชำนาญการ (พิเศษ) ประเมินในประเด็นความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ ผู้วิจัยใช้ร้อยละในการวิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า การป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยงครั้งนี้สามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจัยที่ไม่พึงประสงค์พบว่าเพื่อนมีอิทธิพลมากที่สุด รองลงมาคือ สื่อ ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน เศรษฐกิจ และชุมชนตามลำดับ โดยที่อิทธิพลด้านตนเอง มีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เกรงกลัว สะสม ลักษณะทางอารมณ์และความสนใจเรื่องเพศ ตามลำดับ อิทธิพลด้านครอบครัว มีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ กิจกรรมในครอบครัว ลักษณะของครอบครัว และการกระทำความผิดของสมาชิก ตามลำดับ อิทธิพลด้านโรงเรียน มีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ครู ผู้บริหาร และลักษณะโรงเรียนตามลำดับ อิทธิพลด้านชุมชน มีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ละแวกที่พักอาศัย และบุคคลละแวก ตามลำดับ อิทธิพลด้านเพื่อน มีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การกระทำความผิดของเพื่อน อิทธิพลด้านเศรษฐกิจ มีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ระดับการศึกษาผู้ปกครอง ลักษณะทางเศรษฐกิจ ตามลำดับ อิทธิพลด้านสื่อ มีปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การบริโภคสื่อ พฤติกรรมเลียนแบบตามลำดับ

สภาพพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับทรัพย์สินชีวิตและร่างกาย เพศ ความสงบสุข ยาเสพติด อาวุธและวัตถุระเบิด พบว่านักเรียนเคยกระทำความผิดสี่ประเภทคิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคือกระทำความผิด สามประเภท ร้อยละ 39.75 รองลงมากระทำความผิดสองประเภทคิดเป็นร้อยละ 8 น้อยที่สุดกระทำความผิดประเภทเดียวคิดเป็นร้อยละ 3.25

2. ปัจจัยเกี่ยวกับตัวเอง ปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว

ปัจจัยเกี่ยวกับเพื่อน ปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวกับชุมชน และปัจจัยที่เกี่ยวกับสื่อมวลชน มีผลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

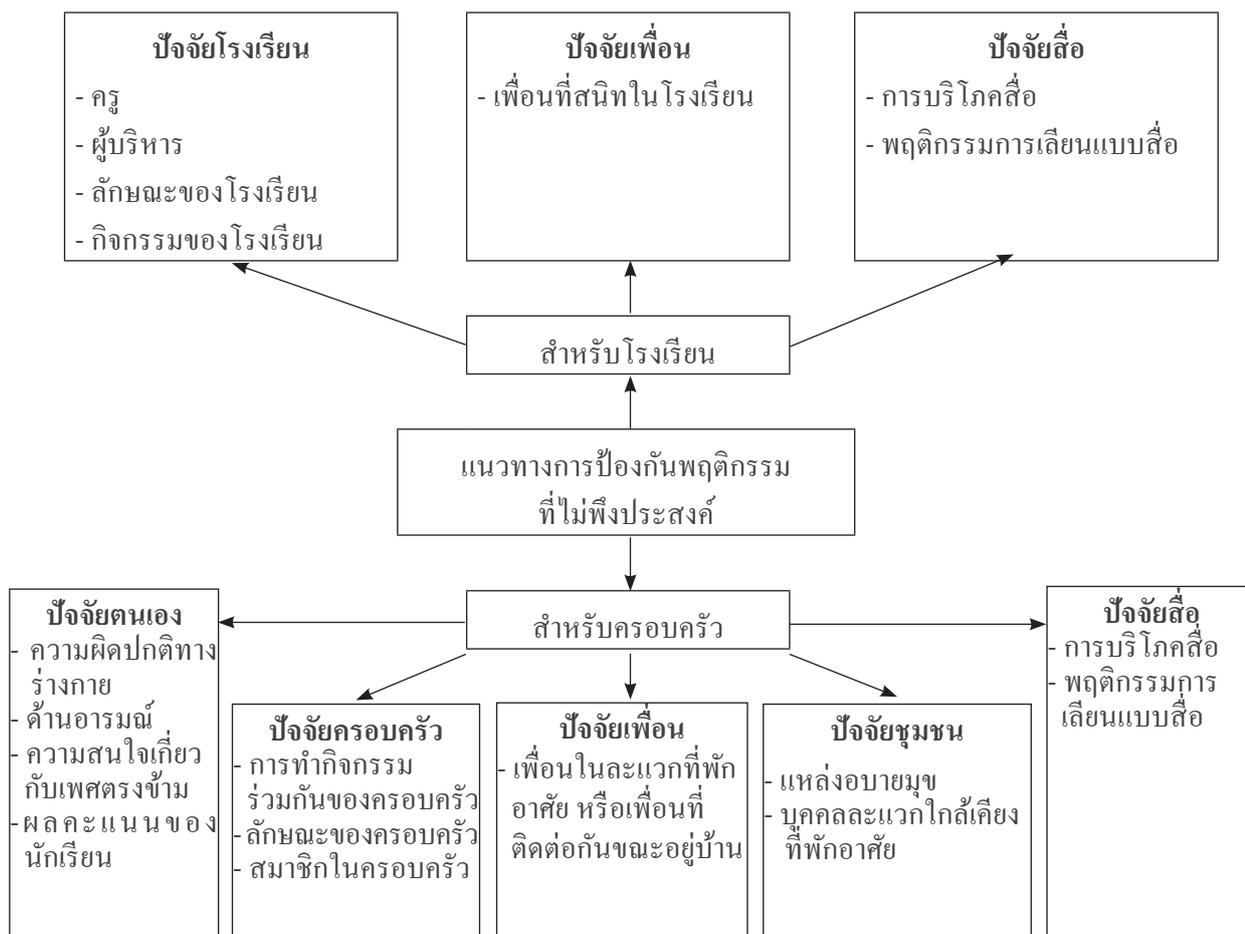
3. แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นควรเป็นอย่างไรจาก การศึกษาปัจจัยด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จึงได้เป็นแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลและช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน ซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงาน โดยประสานงานหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ครูที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ปกครอง การที่ดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์มีองค์ประกอบสำคัญอยู่ 5 ประการด้วยกัน คือ (1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) การคัดกรองนักเรียน (3) การส่งเสริมนักเรียน (4) การป้องกันและการแก้ไขปัญหา และ (5) การส่งต่อ แนวทางการป้องกันมีอยู่ด้วยกันสองส่วนคือทางโรงเรียน และทางครอบครัว โดยภารกิจหลักของโรงเรียน (ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง) กำกับดูแลในเรื่องปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านชุมชน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน และปัจจัยด้านสื่อ กล่าวคือ ทางครอบครัวจะต้องมีต้นสังกัดพฤติกรรมของนักเรียนในด้านความคิดปกติของร่างกาย อารมณ์ และความสนใจในด้านเพศ อีกทั้งผลการเรียนของนักเรียนหากพบสิ่งผิดปกติให้ประสานงานกับทางโรงเรียน ทางครอบครัวควรหาเวลาทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนควรสอดส่องการคบเพื่อนของนักเรียนหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หลีกเลี่ยงแหล่งอบายมุข จะต้องให้ความใส่ใจเป็นพิเศษหากบริเวณที่อยู่อาศัยมีแหล่งอบายมุข และไม่ควรให้นักเรียนคลุกคลีกับบุคคลที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ครอบครัวควรสอดส่องการบริโภคสื่อของนักเรียนทั้งในแง่ของคุณและปริมาณ อีกทั้งการเลียนแบบสื่อควรเป็นไปในทางที่ดี

สำหรับโรงเรียนควรเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล มีการเตรียมการสอนที่ดี มอบหมายงานอย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และเป็นแบบอย่างที่ดีของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง รับฟัง และแก้ไขปัญหานักเรียน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง โรงเรียนควรมีบรรยากาศที่ร่มรื่น มีสาธารณูปโภคที่ครบถ้วน มีสถานที่ออกกำลังกาย มีความปลอดภัย มีกิจกรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน มีการให้รางวัลแก่นักเรียนที่ประพฤติดีเป็นตัวอย่าง ควรแยกนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ออกจากกันไม่ให้รวมกลุ่ม ให้ความรู้ความเข้าใจในการเลือกคบเพื่อน สอดส่องการบริโภคสื่อ และพฤติกรรมเลียนแบบสื่อของนักเรียนอย่างใกล้ชิด หากจะให้แนวทางการป้องกันดำเนินไปได้ด้วยดีควรที่จะอาศัยความร่วมมือจากทั้งสองฝ่ายอย่างใกล้ชิด โดยการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ชำนาญการพิเศษประเมินมีผลดังต่อไปนี้ แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยงสำหรับโรงเรียน ปัจจัยโรงเรียนอันประกอบด้วยด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านลักษณะของโรงเรียน และด้านกิจกรรมของโรงเรียนมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์ อยู่ในระดับดีมากคือค่าเฉลี่ยร้อยละ 80-100 ปัจจัยเพื่อน มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์อยู่ในระดับดีมากคือค่าเฉลี่ยร้อยละ 80-100 ปัจจัยสื่ออันประกอบด้วยด้านการบริโภคสื่อ และด้านพฤติกรรมการเลียนแบบสื่อ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์อยู่ในระดับดีมากคือค่าเฉลี่ยร้อยละ 80-100

การพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ การมีประโยชน์ของแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยง เป็นค่าเฉลี่ยร้อยละพบว่าแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยงสำหรับครอบครัว ปัจจัยตนเองอันประกอบด้วยด้านความคิดปกติทางร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านความสนใจเกี่ยวกับเพศตรงข้าม ด้านผลคะแนนของนักเรียนมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้

ความมีประโยชน์อยู่ในระดับดีมากคือค่าเฉลี่ยร้อยละ 80-100 ปัจจัยครอบครัวประกอบด้วย ด้านการทำกิจกรรมร่วมกันของครอบครัว ด้านลักษณะของครอบครัว และด้านสมาชิกในครอบครัวมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์อยู่ในระดับดีมากคือค่าเฉลี่ยร้อยละ 80-100 ปัจจัยเพื่อนมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์อยู่ในระดับ

ดีมากคือค่าเฉลี่ยร้อยละ 80-100 ปัจจัยชุมชนอันประกอบด้วยด้านแหล่งอบายมุข และด้านบุคคลละแวกใกล้เคียงที่พักอาศัยมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์อยู่ในระดับดีมากคือค่าเฉลี่ยร้อยละ 80-100 ปัจจัยสื่อประกอบด้วย ด้านการบริโภคสื่อ และพฤติกรรมการเลียนแบบสื่อมีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความมีประโยชน์อยู่ในระดับดีมาก

ภาพ 2 แนวทางป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ผลการวิจัยตรงกับสมมุติฐานข้อที่ 1 คุณลักษณะทางประชากรมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยง กล่าวคือจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คนพบว่า ตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีเพศชายจำนวน 298 คนคิดเป็นร้อยละ 74.5 และเพศหญิงจำนวน 102 คนคิดเป็นร้อยละ 25.5 ระดับชั้นการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 2 มากที่สุดจำนวน 170 คนคิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน

126 คนคิดเป็นร้อยละ 31.5 น้อยที่สุดคือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 26 จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์โดยประมาณ ในการทบทวนบทเรียนนอกเหนือจากที่โรงเรียนมากที่สุด 0-5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์จำนวน 166 คนคิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมา 6-10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์จำนวน 128 คนคิดเป็นร้อยละ 32 ลำดับต่อมา 11-15 ชั่วโมงต่อสัปดาห์จำนวน 54 คนคิดเป็นร้อยละ 13.5 ลำดับต่อมา 16-20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์จำนวน 38 คนคิดเป็นร้อยละ 9.5

น้อยที่สุด 20 ชั่วโมงขึ้นไปต่อสัปดาห์จำนวน 14 คนคิด เป็นร้อยละ 3.5 และตรงกับสมมุติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยที่มี ผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มเสี่ยงกล่าว คือปัจจัยเกี่ยวกับตัวเอง ปัจจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว ปัจจัย เกี่ยวกับเพื่อน ปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวกับ ชุมชน และปัจจัยที่เกี่ยวกับสื่อมวลชน มีผลต่อพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่องการป้องกันพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มเสี่ยงขอเสนอการอภิปรายผลดังนี้

1. จากคำถามที่ว่านักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น มีสภาพปัจจัยและสภาพพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพียงใด เมื่อพิจารณาในรูปแบบอิทธิพลด้านต่าง ๆ ทั้ง เจ็ดประการพบว่าปัจจัยเพื่อนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลง มาคือปัจจัยสื่อ รองลงมาคือปัจจัยตนเอง รองลงมาคือ ปัจจัยครอบครัว รองลงมาคือปัจจัยโรงเรียน รองลงมาคือ ปัจจัยเศรษฐกิจ และตัวแปรชุมชนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะ เห็นได้ว่าเพื่อนเป็นปัจจัยสำคัญต่อพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งอยู่ในวัยรุ่นซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสมร ทองดี (Tongdee, 1989) ที่กล่าวว่าปัจจัยที่ ส่งผลต่อพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ความต้องการที่สำคัญอย่างหนึ่งของวัยรุ่น คือการได้รับ การยอมรับจากเพื่อนเพศเดียวกันและเพศตรงข้ามหาก เขาารู้สึกว่าไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนได้ ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกล้มเหลวท้อแท้ และสูญเสียความเชื่อ มั่นตนเองไปและสอดคล้องกับการวิจัยของโสภา ชูพิกุล ชัย (Chupikulchai, 1986) ที่กล่าวว่าปัจจัยจากกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อเด็กในช่วงระยะวัยรุ่น ถ้าเด็กตกอยู่ในกลุ่ม เพื่อนไม่ดี จะทำให้มีพฤติกรรมไม่ดีตามไปด้วย

2. จากคำถามที่ว่าปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมที่ ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ต้นหรือไม่ พบว่าปัจจัยที่เกี่ยวกับตนเอง ปัจจัยที่เกี่ยวกับ ครอบครัว ปัจจัยที่เกี่ยวกับเพื่อน ปัจจัยที่เกี่ยวกับโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวกับชุมชน และปัจจัยที่เกี่ยวกับสื่อมวลชน มี

อิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนกลุ่ม เสี่ยงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แต่ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมดังกล่าว พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ในเด็กและเยาวชนนั้นเกิดจากปัจจัยหลายปัจจัยประกอบ กันทั้งจากสิ่งแวดล้อมจากภายนอก และภายในของเด็ก เองซึ่งสอดคล้องกับสม โภชน์ เอี่ยมสุภชาติ (Iamsupasit, 2007) ที่กล่าวว่าเพื่อนมีความหมายมากสำหรับวัยรุ่น และ มักจะเห็นว่าเพื่อนเป็นสิ่งจำเป็นขาดเสียมิได้ ในการทำ อะไรทุกอย่างมักอาศัยเพื่อน เล่าประสบการณ์ให้เพื่อนฟัง ขอความเห็น ปรับทุกข์ และเที่ยวด้วยกันเพราะสนุกสนาน กว่าเกี่ยวกับพ่อแม่ เพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการแสดงออก ทางพฤติกรรมอย่างมาก

3. จากคำถามที่ว่าแนวทางการป้องกันพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ต้นควรเป็นอย่างไรพบว่า แนวทางการป้องกันพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นควรเชื่อม โยกับระหว่างบ้าน และ โรงเรียน โดยโรงเรียนหมายถึงผู้ บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ ปกครอง ส่วนครอบครัวหมายถึงสถาบันที่อยู่ใกล้ชิดกับ นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรงค์ ใ้วตระกูล (Kowtakul, 2010) ที่ศึกษาเรื่องการปรับพฤติกรรม คือต้อง ระบุพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หรือพฤติกรรมที่ต้องการ แก้ไข เรียกว่าพฤติกรรมเป้าหมายต่อมาวิเคราะห์พฤติกรรม นั้น หาสาเหตุของพฤติกรรมนั้น เลือกเทคนิค หรือวิธีการ ในการปรับพฤติกรรมให้เหมาะสมกับพฤติกรรมหรือ ทิศทางที่ต้องการ แล้วค่อยนำแนวทางนั้นมาปฏิบัติ มีการ ประเมินผลเป็นระยะ

แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หากจะ สามารถใช้ได้ต้องมีประสิทธิภาพจะต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งทางโรงเรียน และทางบ้านซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของ เบญจพร เอี่ยมแสงธรรม (Iamsangtham, 2007) เรื่องการศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ประสบความสำเร็จมีห้าประการ ได้แก่

1. เเอนใจจากครู คือความเอาใจใส่ให้นักเรียนทุก คนเป็นอย่างดี การไปเยี่ยมบ้านนักเรียนทุกคนนอกเหนือ เวลาราชการ

2. เื่อนใจจากผู้บริหารพบว่าการมีภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการทำงาน เป็นแบบอย่าง การดูแลเอาใจใส่นักเรียนด้วยตนเอง และการมีสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนทำให้เข้าถึงชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของโรงเรียนกับชุมชน พร้อมทั้งนำศักยภาพของชุมชนมาช่วยในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. เื่อนใจจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดี อบรมสั่งสอนลูกหลานให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน ชุมชนช่วยสอดส่องดูแลนักเรียน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน และเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน

4. เื่อนใจการทำงานของบุคลากร ทุ่มเทการทำงานทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ โดยใช้เวลาหลังเลิกเรียนและในวันหยุดเข้าเยี่ยมนักเรียนจึงทำให้การดูแลนักเรียนมีประสิทธิภาพ

5. เื่อนใจจากสภาพแวดล้อมและสภาพสังคม โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีมีธรรมชาติที่สวยงาม และมีสภาพสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ไม่มีแหล่งมั่วสุมนคนในชุมชนเป็นคนมีน้ำใจ เอื้อเพื่อพ่อแม่ อยู่กันอย่างพี่น้อง ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้งานได้กับโรงเรียนต่าง ๆ ได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ในการนำงานวิจัยนี้เพื่อไปใช้ในเชิงนโยบายการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยกำหนดเป็นนโยบายหลักของกระทรวง

2. ควรกำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาพยายามลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่อยู่ในสังกัดสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษานั้นๆ อย่างน้อยควรมีสติที่ดีกว่าปีการศึกษาที่ผ่านมา

3. กระทรวงศึกษาธิการควรมีนโยบายประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ เพื่อป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน หรือลดปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน

4. จากปัจจัยด้านโรงเรียน ควรมีการกำหนดบทบาทของบุคลากรของโรงเรียนในการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์อย่างชัดเจนรวมถึงควรมีการประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการประเมินผล และรายงานผลจากการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์มีประสิทธิภาพ และสามารถใช้งานได้จริง อีกทั้งบุคลากรของโรงเรียนควรที่จะเสียสละเวลาในงานป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน ผู้บริหารไม่ว่าจะในโรงเรียน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการสนับสนุนด้านกำลังคน และงบประมาณ มีการให้รางวัลหรือให้ขวัญกำลังใจกับผู้ปฏิบัติงาน

5. จากปัจจัยด้านตนเอง ควรให้นักเรียนได้บันทึกพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ตนเอง และฝึกการควบคุมตนเอง แบบบันทึกควรเป็นแบบที่เหมาะสมกับวัยใช้ง่ายสะดวก เพื่อที่นักเรียนจะได้ให้ข้อมูลตามความเป็นจริงมากที่สุด

6. จากปัจจัยด้านครอบครัว และชุมชน ควรให้ครอบครัว และชุมชนมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการติดตามการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในทุกขั้นตอนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกัน อีกทั้งก่อนการนำแนวทางการป้องกันไปปฏิบัติ ควรที่จะสร้างความตระหนัก และให้ความรู้กับทางครอบครัว เนื่องด้วยครอบครัวแต่ละครอบครัวมีบริบทที่แตกต่างกัน

7. ปัจจัยด้านเพื่อน และสื่อเป็นสิ่งที่คุณควบคุมได้ลำบากเนื่องด้วยเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ อยู่ในชีวิตประจำวัน และเข้าถึงได้ง่าย ดังนั้นทางโรงเรียนและครอบครัวควรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งเหล่านี้ว่าอะไรดี ไม่ดี อะไรควรเสพ ไม่ควรเสพ ลักษณะของเพื่อนที่ดีเป็นอย่างไร ลักษณะของสื่อที่สร้างสรรค์เป็นอย่างไร พร้อม

ทั้งควรที่จะติดตามผลเป็นระยะ

8. เมื่อนำแนวทางการป้องกันไปปฏิบัติแล้ว ควรมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และความพึงพอใจจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้มีการพัฒนาหรือปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

9. ควรมีการประสานงานที่นอกเหนือจากโรงเรียน และครอบครัว คือชุมชน และหน่วยงานของภาครัฐต่างๆ เพื่อป้องกันแหล่งอบายมุขที่มีอยู่ในชุมชน ลดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งอบายมุขของเยาวชนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้ที่สนใจในการทำวิจัยในหัวข้อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน หรือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีข้อเสนอแนะเพื่อการทำงานวิจัยต่อไปดังนี้

1. งานวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างยังจำกัดอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรที่จะขยายครอบคลุมกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในส่วนของภูมิภาค

2. จากงานวิจัยนี้ พบว่าพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในปัจจุบันมีความหลากหลายมากขึ้น มีพฤติกรรมที่ไม่

พึงประสงค์หลายพฤติกรรมที่ยังไม่ได้ศึกษาเช่น ความผิดทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นจึงควรเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้ทันสมัยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. งานวิจัยนี้ควรขยายผลไปยังระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อที่จะได้ดูแลพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง และควรปรับเปลี่ยนแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับระดับชั้นของนักเรียน

4. งานวิจัยนี้เป็นแนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์โดยภาพรวม ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาแบบเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น โดยใช้แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์แบบเฉพาะเจาะจงเช่น การทำร้ายร่างกาย สิ่งเสพติด เพื่อที่จะได้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วถึง

5. ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจเพิ่มฝ่ายในการดูแลพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนเช่น ชุมชน สถานีตำรวจ สถานพยาบาล หน่วยงานราชการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แนวทางการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

References

- Adewatanasit, J., et al. (2000). *Sociology* (9th ed.). Bangkok: Kasetsart University. (in Thai)
- Cultural Surveillance Centre. (2010). *Cultural surveillance guide for youth*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Chupikulchai, S. (1986). *Personality and development: Trends towards behavior normal or deviant behavior of children and youth*. Bangkok: Dusit Rajabhat University. (in Thai)
- Iamsangtham, B. (2007). *Strategic studies managed care system for students: Thung Pho Wittaya school case study*. Master of Education Thesis, Phuket Rajabhat University. (in Thai)
- Iamsupasit, S. (2007). *Theories and techniques of behavior modification*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Jamkatuk, V. (1998). *Factors relevant to the dietary habits of fast high school under the Department of Education*. Bangkok: Srinakharinwirot University. (in Thai)

Kowtakul, S. (2010). *Educational psychology*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)

Lombroso, C. (2006). *Criminal man*. Durham. NC: Duke University.

Sutherland, E. H. (1978). *Criminology* (10th ed.). Philadelphia: J. B. Lippincott.

Tongdee, S. (1989). *Personality development. Emotional and social development of adolescents*. Bangkok:
Sukhothai Thammathirat University. (in Thai)

